

REZULTATI EVALUACIJE PROVEDENIH RADIONICA O SEKSTINGU ZA UČENIKE, NASTAVNIKE I RODITELJE

ARTA DODAJ, KRISTINA SESAR I KREŠIMIR PRIJATELJ

Naziv djela: Rezultati evaluacije provedenih radionica o sekstingu za učenike, nastavnike I roditelje

Autori:

Doc. dr. sc. Arta Dodaj

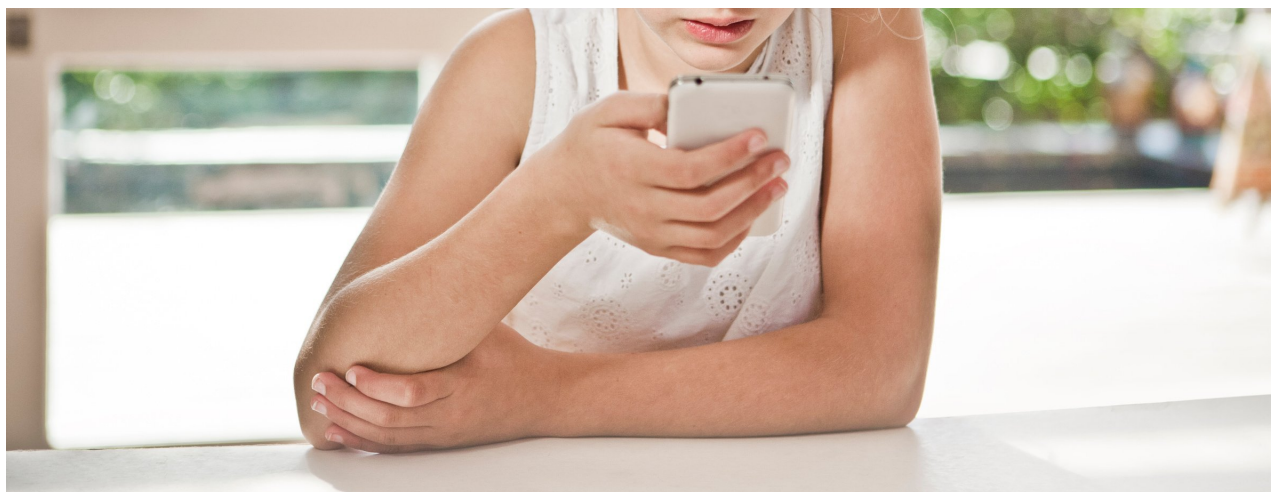
Prof.dr.sc. Kristina Sesar

Krešimir Prijatelj, mag. psych.

Fotografije: Canva

© **SextYouth projekt 2022.** Dozvoljeno je slobodno korištenje, kopiranje i distribuiranje ove publikacije za namjenu edukacije. Nije dozvoljena prodaja niti bilo kakvo drugačije komercijalno korištenje. Dozvoljeno je citiranje i prenošenje dijelova ili cijelih tekstova uz obavezno navođenje izvora i autora.

SADRŽAJ

1. RADIONICE O SEKSTINGU ZA UČENIKE I UČENICE	3
1.1. Općenito o radionici „Što je seksting?“.....	3
1.2. Rezultati evaluacije.....	4
1.3. Zaključak	6
2. RADIONICE O SEKSTINGU ZA NASTAVNIKE I NASTAVNICE	7
2.1. Općenito o radionici „Što je seksting i kada te kako trebam intervenirati?“ u situaciji sekstinga.....	7
2.2. Rezultati evaluacije.....	8
2.3. Zaključak	10
3. RADIONICE O SEKSTINGU ZA RODITELJE	10
3. 1. Općenito o radionici „Što je seksting – Kako seksting izgleda i kako razgovarati?“	10
3.2. Rezultati evaluacije.....	11
3.3. Zaključak	12

1. RADIONICE O SEKSTINGU ZA UČENIKE I UČENICE

1.1. Općenito o radionici „Što je seksting?“

Radionica „Što je seksting“ je izvedena 17 puta s ukupno 333 mladih srednjoškolaca iz grada Zadra (RH) te Gruda (BiH). Većina radionica održana je u školi (80%), dok su preostale održane na daljinu.

Cilj radionice bio je omogućiti učenicima:

- definirati seksting
- identificirati primjere sekstinga te
- razumjeti rizik sudjelovanja u sekstingu.

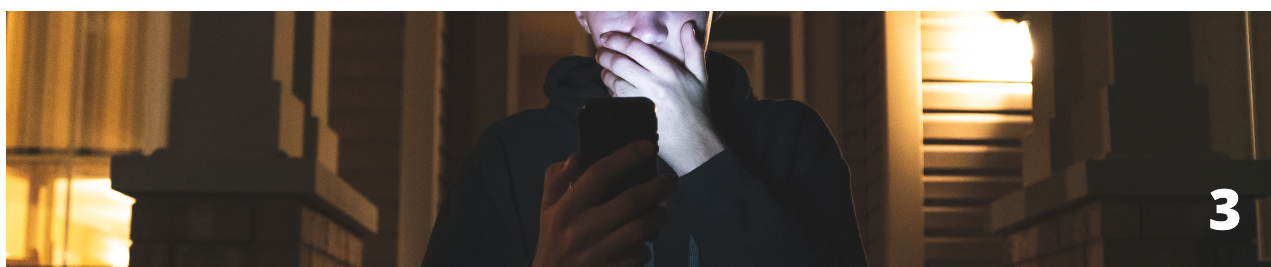

Osnovni materijali o postupku provedbe radionice dostupni su unutar priručnika „ŠTO TREBATE ZNATI O SEKSTINGU? Podučavanje o seksualnome ponašanju adolescenata u digitalnome dobu. Priručnik za voditelje preventivnih radionica za adolescente, nastavnike i roditelje/skrbnike.“

Nakon provedbe radionice planirana je:

- a) **evaluacija učinka** koja je uključivala provjeru ishoda koji su se odnosili na znanje i vještine usvojene tijekom radionice.
- b) **evaluacija procesa** koja je uključivala procjenu kvalitete pojedinih aspekata radionice uz otvorena pitanja o korisnosti radionice te mogućnostima unaprjeđenja, kao i procjenu zadovoljstva izvedbom voditelja.

Anketni upitnici su primijenjeni neposredno po završetku radionice. Evaluaciju je ispunilo 162 srednjoškolaca. Od toga je njih 46.30% pohađalo prvi razred, 25.93% drugi razred, 25.31% treći razred te 2.47% četvrti razred srednje škole.

1.1. Rezultati evaluacije

Oko 51.50% učenika ocijenili su visokom ocjenom (vrlo dobro/odlično) uspješnog pohađanja radionice u svrhu prepoznavanju vlastitih rizičnih ponašanja na internetu dok je njih 64.03% visoku ocjenu jer im je pohađanje radionice pomoglo da potraže pomoć ako im se nešto loše dogodi ili učine nešto loše na internetu. Najvišu ocjenu, oko 2/3 učenika dali su tome što im je pohađanje radionice pomoglo da budu oprezniji na internetu u budućnosti. Dobiveni rezultati prikazani su u Tablici 1.

Tablica 1. Prikaz odgovora na pitanja o ostvarenom učinku provedenih radionica

Koliko ti je pohađanje radionice pomoglo da	nedovoljno	dovoljno	dobro	vrlo dobro	odlično
prepoznaš svoje rizično ponašanje na Internetu	23 (14.65%)	19 (12.10%)	34 (21.66%)	43 (27.39%)	38 (24.20%)
budeš oprezniji na Internetu u budućnosti	8 (4.84%)	12 (7.41%)	33 (20.38%)	53 (32.72%)	56 (34.47%)
potražiš pomoć ako ti se nešto loše dogodi ili učiniš nešto loše na internetu	9 (5.70%)	12 (7.59%)	36 (22.78%)	51 (32.38%)	50 (31.65%)

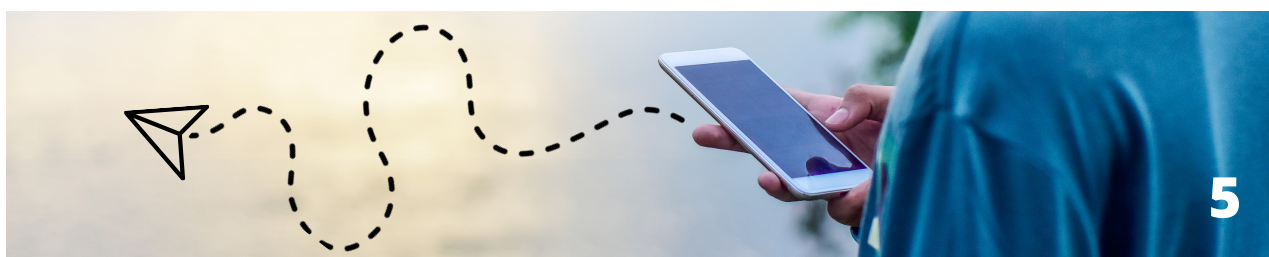
Učenike smo i pitali koliko su im radionice bile korisne i zanimljive, te teške ili dosadne. Oko 64.38% odnosno 59.55% učenika procijenilo je da su im radionice bile zanimljive odnosno korisne. Nadalje, preko 70% sudionika naglasilo je da im radionice nisu bile teške niti dosadne. Na pitanje o primjenjivosti radionice u svakodnevnom životu preko 50% sudionika dalo je visoku ocjenu (vrlo dobar/odličan). Navedeni rezultati o kvaliteti i korisnosti radionice prikazani su u Tablici 2.

Tablica 2. Prikaz odgovora na pitanja o kvaliteti i korisnosti radionice

Koliko ti je radionica bila	nedovoljno	dovoljno	dobro	vrlo dobro	odlično
zanimljiva	5 (3.13%)	15 (9.38%)	37 (23.13%)	34 (21.25%)	69 (43.13%)
korisna	10 (6.45%)	14 (9.03%)	39 (25.16%)	30 (19.55%)	62 (40%)
teška	109 (74.66%)	17 (11.64%)	15 (10.27%)	4 (2.74%)	1 (.68%)
primjenjiva u svakodnevnom životu	16 (10.60%)	16 (10.60%)	37 (24.50%)	30 (19.87%)	52 (34.43%)
dosadna	116 (79.45%)	18 (12.33%)	5 (3.42%)	4 (2.74%)	3 (2.05%)

U sklopu ove evaluacije provjerili smo i u kojim aktivnostima su učenici posebno uživati, te one aktivnosti koje je nužno promijeniti ili ukloniti iz radionice. Od aktivnosti u kojima su sudionici posebno uživali učenici su naveli sljedeće:

- navođenje primjera sekstinga iz svakodnevnog života,
- odgovaranje na pitanja vezana uz situacijske primjere sekstinga,
- uvid u odgovore ostalih učenika na rješavanje situacijskih priča o sekstingu, te
- rasprava s grupom.

Pitanje o aktivnostima koje nužno promijeniti ili ukloniti iz radionice rezultiralo je odgovorima o budućim prijedlozima, kao što su:

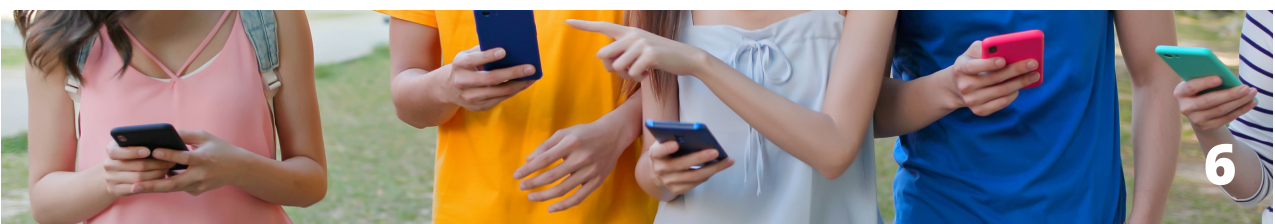
- više vježbi samoprocjene,
- više o tome kako potražiti pomoć,
- više osobnih iskustava,
- nuđenje prikaza različitih video-snimaka,
- rasprava o dvostrukim standardima u području seksualnosti.

Pored ovoga na pitanje je li potrebno dodati neke aktivnosti te ako da koje, neki učenici naveli su kako je nužno provoditi na mlađim dobnim skupinama te uključiti učenike češće u međusobnu raspravu

Zadnji set pitanja odnosio se na evaluaciju voditelja, pri čemu je 90% učenika procijenilo voditelja potpuno jasnim, 9.38% poprilično jasnim te .63% u potpunosti nejasnim. Nadalje, svi učenici su se složili da je voditelj radionice bio dobro organiziran, te oko 98.74% da je poticao sudionike na sudjelovanje i postavljanje pitanja.

1.1. Zaključak

Evaluacija provedenih radionica je pokazala kako je implementacija provedena u skladu s predviđenim planom. Sudjelovanje u radionici kod većine je pomoglo u prepoznavanju vlastitog prepoznavanja rizičnog ponašanja na Internetu te u razumijevanju potražnje pomoći u slučaju poteškoća. Međutim, najveći efekti vidljivi su u osvještavanju o opreznosti na Internetu u budućnosti. Učenici iskazuju zadovoljstvo aktivnostima u kojima su sudjelovali za vrijeme radionice, kao i izvedbom voditelja. Korisnim vide aktivnosti samorefleksije te interakciju s ostalim vršnjacima koja pruža jasniji uvid o različitim situacijama sekstinga. Poticanje ovakvog oblika aktivnosti među mlađim skupinama i više rasprava o tematici sekstinga ističe se kao nužna aktivnosti među srednjoškolcima.

2. RADIONICE O SEKSTINGU ZA NASTAVNIKE I NASTAVNICE

2.1. Općenito o radionici „Što je seksting i kada te kako trebam intervenirati u situaciji sekstinga?“

Radionica „Što je seksting i kada te kako trebam intervenirati u situaciji sekstinga?“ je održana za nastavno osoblje četiri puta, pri čemu je prisustvovalo 124 nastavnika iz različitih srednjih škola u Bosni i Hercegovini te Hrvatskoj. Sve radionice, izuzev jedne, održane su putem online sustava.

Cilj radionice bio je omogućiti nastavnicima:

- definirati seksting
- identificirati strategije i preporuke za to kada i kako djelovati u situaciji sekstinga među učenicima.

Osnovni materijali o postupku provedbe radionice dostupni su unutar gore spomenutoga priručnika, a nakon provedbe radionice uslijedila je evaluacija učinka i procesa. Evaluaciji radionica pristupilo je 16 nastavnika (13 ženskog spola, 3 muškog spola).

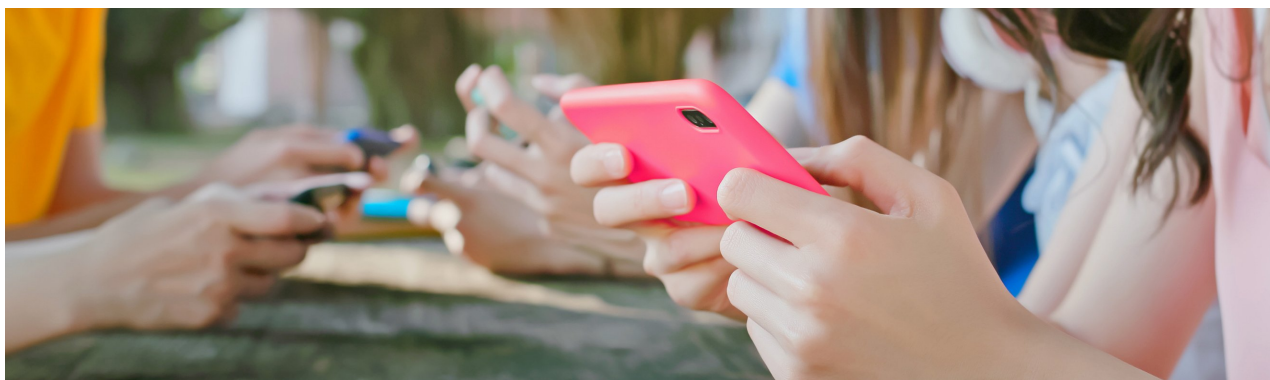

2.2. Rezultati evaluacije

Interaktivnom radionicom ostvareni su postavljeni ciljevi (Tablica 3). Nastavnici smatraju kako im je pohađanje radionice pomoglo prepoznati rizično ponašanje djece na internetu, spoznati kako razgovarati s djetetom o sekstingu, a ponajviše kako pružiti pomoć i podršku za djecu uključena u negativne aspekte sekstiranja. Svi navedeni aspekti učinka radionice su dominantno procijenjeni ocjenom izvrstan/odličan.

Tablica 3. Prikaz odgovora na pitanja o ostvarenom učinku provedenih radionica

Koliko Vam je pohađanje radionice pomoglo da	nedovoljno	dovoljno	dobro	vrlo dobro	odlično
prepoznate rizično ponašanje djeteta na internetu?	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	5 (31.50%)	11 (68.75%)
spoznate kako razgovarati s djetetom o sekstingu?	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	6 (37.50%)	10 (62.50%)
odaberete odgovarajuću pomoć i podršku za djecu ako su uključena u negativne aspekte sekstiranja?	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	3 (18.75%)	13 (81.25%)

Većinski dio nastavnika, odnosno 80% njih navodi kako im je pohađanje radionice pomoglo biti oprezniji na Internetu, dok 66.67% kako im je pomoglo u razumijevanju gdje potražiti pomoć ako se nešto loše dogodi na Internetu ili učine nešto loše (Tablica 4).

Tablica 4. Prikaz odgovora na pitanja o kvaliteti i korisnosti radionice

Koliko Vam je pohađanje radionice pomoglo da	nedovoljno	dovoljno	dobro	vrlo dobro	odlično
budete oprezniji na Internetu u budućnosti	0 (0%)	0 (0%)	1 (6.67%)	2 (13.33%)	12 (80%)
potražite pomoć ako Vam se nešto loše dogodi ili učinite nešto loše na Internetu	0 (0%)	0 (0%)	1 (6.67%)	4 (26.67%)	10 (66.67%)

Nastavnicima se prvenstveno svidjelo navođenje primjera iz prakse, interakcija i rasprava sudionika, kao i korisno uvodno predavanje o sekstingu. Dani prijedlozi za unaprjeđenje se odnose na potrebu osmišljavanja preventivnih aktivnosti za seksting te tehničkog rješavanja primjera iz prakse pomoć sustava povezivanja i sređivanja.

Stručnost voditelja nastavnici su ocijenili izvrsnim, pri čemu su svi nastavnici voditelja procijenili jasnim, dobro organiziranim i spremnim na interakciju.

2.3. Zaključak

Nastavnici iskazuju zadovoljstvo aktivnostima u kojima su sudjelovali. Sudjelovanje u radionici posebice im je pomoglo u identificiranju pomoći i podrške u situaciji sekstinga među učenicima.

2. RADIONICE O SEKSTINGU ZA RODITELJE

3.1. Općenito o radionici „Što je seksting - Kako seksting izgleda i kako razgovarati sa svojim djetetom o sekstingu?“

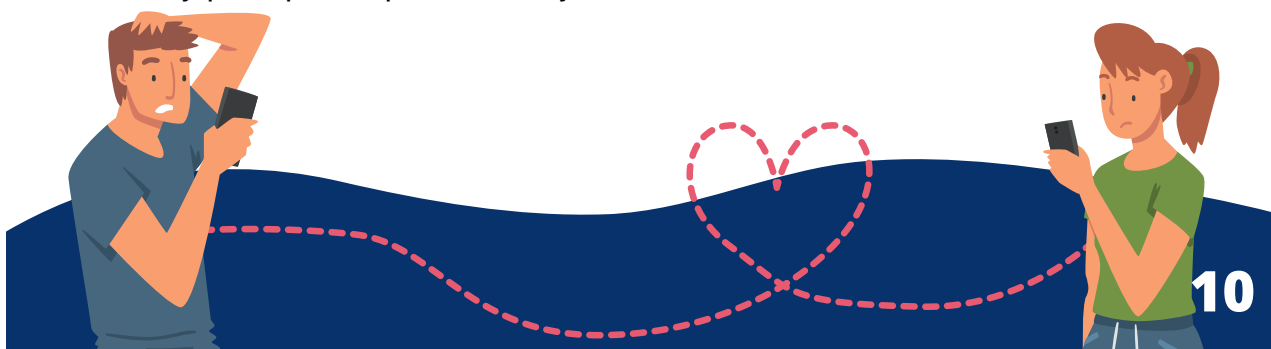
Radionica „Što je seksting - Kako seksting izgleda i kako razgovarati sa svojim djetetom o sekstingu?“ izvedena 4 puta s ukupno 49 roditelja srednjoškolaca iz različitih područja Bosne i Hercegovine te Hrvatske.

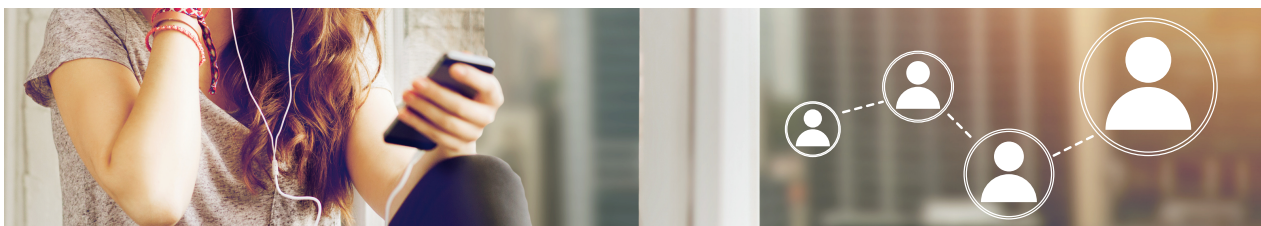
Cilj radionice bio je omogućiti roditeljima:

- definirati seksting
- identificirati primjere sekstinga
- razumjeti strategije i prepreke u razgovoru s djetetom o sekstingu.

Osnovni materijali o postupku provedbe radionice također su dostupni su unutar gore spomenutog priručnika.

Nakon provedbe radionice uslijedila je evaluacija učinka te procesa, pri čemu su evaluaciji pristupili ukupno 6 roditelja

3.2. Rezultati evaluacije

Svi roditelji su ocijenili vrlo dobrim ili odličnim učinke radionice na prepoznavanje rizičnog ponašanja djeteta na Internetu, spoznavanje kako razgovarati s djetetom te razumijevanje odgovarajuće pomoći i podrške za djecu ako dožive negativno iskustvo sekstinga (vidjeti Tablicu 5).

Tablica 5. Prikaz odgovora na pitanja o ostvarenom učinku provedenih radionica

Koliko Vam je pohađanje radionice pomoglo da	nedovoljno	dovoljno	dobro	vrlo dobro	odlično
prepoznate rizično ponašanje djeteta na internetu?	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	4 (66.67%)	2 (33.33%)
spoznate kako razgovarati s djetetom o sekstingu?	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	2 (33.33%)	4 (66.67%)
odaberete odgovarajuću pomoć i podršku za djecu ako su uključena u negativne aspekte sekstiranja?	0 (0%)	0 (0%)	2 (33.33%)	1 (16.67%)	3 (50%)

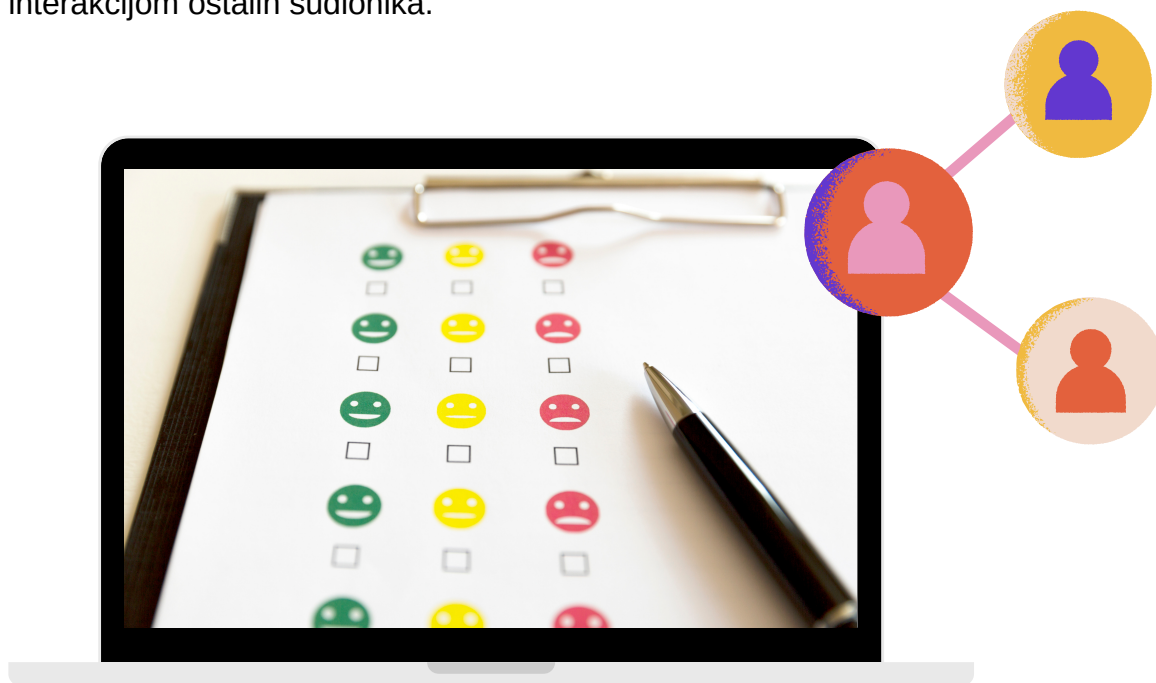
Polaznicima se posebno sviđjelo što su dobili konkretne savjete od strane voditelja, ali iskazuju nezadovoljstvo slabom zainteresiranošću odnosno interakcijom sudionika.

Na pitanje kakav je bio voditelj radionice 83% sudionika naveli su kako je bio u potpunosti jasan, te 16.67% da je bio poprilično jasan. Svi sudionici procijenili su voditelja dobro organiziranim i onim koji potiče na suradnju.

3.3. Zaključak

Roditelji korisnost radionice vide primarno u načinu razgovora s djetetom. Nemaju određene prijedlog za unaprjeđenje, ali iskazuju nezadovoljstvo interakcijom ostalih sudionika.

Ovu publikaciju je financirala Hrvatska zaklada za znanost projektom UIP-2020-02-3553 "Priroda i odrednice sekstinga među adolescentima i mladima: Kroskulturalno istraživanje (SextYouth)".

